

Regeling van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veenendaal houdende Treasurystatuut Gemeente Veenendaal 2014

1 Inleiding

In de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's

De gemeente Veenendaal onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Door de Wet fido wenst zij haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.

In verband met de vereisten van de Wet fido, zijn twee instrumenten op het gebied van treasury ingevoerd: allereerst het onderhavige treasurystatuut. In dit treasurystatuut is de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het treasurystatuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Naast het treasurystatuut wordt jaarlijks een treasuryparagraaf opgenomen in zowel de begroting als in de jaarrekening. Hierin komen de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury aan de orde. In de managementrapportages en bestuursrapportages wordt de tussentijdse verslaglegging opgenomen.

Bij het opstellen van het treasurystatuut is rekening gehouden met de bepalingen van de wettelijke kaders (o.a. Gemeentewet, Wet fido, Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). Om de transparantie van het treasurystatuut te bevorderen is aansluiting gezocht bij de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken opgestelde "Handreiking Treasury" en "Handreiking Ruddo".

In dit treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna komen de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie aan de orde. Daarbij ligt het accent op de eenduidigheid over de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden. In de Memorie van Toelichting worden waar nodig de in het treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

I Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Derivaten Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren, De gemeente Veenendaal maakt geen gebruik van Derivaten;
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de Liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;

- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- Liquiditeitenbeheer Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot maximaal één jaar;
- Liquiditeitenplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
- Rating De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de gemeentebegroting van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Rentervisie Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling;
- Solvabiliteitsratio van 0% Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

II Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2.

De treasuryfunctie van de gemeente dient voor:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's koersrisico's kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Risicobeheer

III Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3.

Voor risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen of borgtochten op grond van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door het college goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf:
 - de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen en;
 - advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.

Als uitgangspunt voor het verlenen van gemeentelijke borgtochten c.q. garanties geldt het in maart 2004 door de gemeenteraad vastgestelde beleid 'Borgtocht in Control'.

2. De gemeente kan middelen uitzetten op grond van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd met behulp van de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;

3. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

IV Renterisicobeheer

Artikel 4.

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido;
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido;
3. Nieuwe leningen / uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. De rentevisie van de gemeente wordt ieder halfjaar opgesteld op basis van de rentevisie van minimaal 2 vooraanstaande financiële instellingen. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente bovendien naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

V Koersrisicobeheer

Artikel 5.

1. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen op grond van treasury, door daarbij uitsluitend de volgende producten te gebruiken: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's en obligaties.
2. Bovendien beperkt de gemeente de koersrisico's door conform artikel 7 de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitsplanning.

VI Kredietrisicobeheer

Artikel 6.

1. Bij het uitzetten van middelen op grond van treasury gelden de volgende uitgangspunten: Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij:
 - Instellingen voor wiens waardepapier een solvabiliteitsratio van 0% geldt;
 - Instellingen met minimaal een double A rating afgegeven door tenminste twee van de volgende rating agency's: Standard & Poor's, Moody's en Fitch IBCA;
 - In de treasury paragraaf van de jaarrekening wordt aangegeven of zich in het verslagjaar belangrijke ontwikkelingen in de kredietwaardigheid van de betreffende instellingen hebben voorgedaan;
2. Bij het verstrekken van leningen op grond van de publieke taak worden indien mogelijk zekerheden of garanties geëist.

VII Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 7.

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitsplanning. (looptijd tot één jaar), en ook een meerjarige liquiditeitsplanning met een looptijd van vier jaar.

VIII Valutarisicobeheer

Artikel 8.

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Gemeentefinanciering

IX Financiering

Artikel 9.

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn: onderhandse leningen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal drie instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken.

X Langlopende uitzettingen

Artikel 10.

Bij het uitzetten van middelen op grond van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Uitzettingen worden uitsluitend gedaan onder de in artikel 4, 5 en 6 genoemde voorwaarden;
2. De gemeente vraagt bij minimaal drie instellingen offertes op alvorens een langlopende uitzetting wordt gedaan.

XI Relatiebeheer

Artikel 11.

De gemeente beoogt bij het relatiebeheer het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor de af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste ééns in de vier jaar beoordeeld;
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in artikel 6;
3. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹ te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringkamer.
4. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

XII Geldstromenbeheer

Artikel 12.

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank;

XIII Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 13.

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, deposito's en spaarrekeningen;
5. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 6 genoemde tegenpartijen toegestaan, met inachtneming van de geformuleerde maximumbedragen;
6. De gemeente vraagt bij minimaal 3 instellingen offertes op alvorens middelen worden aangetrokken of uitgezet met een looptijd korter dan één jaar.

Administratieve organisatie en interne controle

XIV Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 14.

Bij de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten voor administratieve organisatie en interne controle.

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
2. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;

1) Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

3. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
 - b. de uitvoering en de controle gebeurt door afzonderlijke functionarissen;
 - c. de uitvoering en de registratie in de financiële administratie gebeurt door afzonderlijke functionarissen.
4. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de afdeling financiën & control zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
5. Een transactie wordt onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
6. Na ontvangst van de transactiebevestiging wordt de transactie gecontroleerd door de functionaris belast met de interne controle.

XV Verantwoordelijkheden

Artikel 15.

De primaire verantwoordelijkheden voor de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
De gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> · Het vaststellen van de beleidskaders in Verordening 212; · Het vaststellen van de treasuryparagraaf in de begroting en de jaarrekening; · Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasury-beleid
Het college van b&w	<ul style="list-style-type: none"> · Het vaststellen en uitvoeren van het treasurybeleid binnen de beleidskaders (formele verantwoordelijkheid); · Het rapporteren aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasury-beleid.
Het treasury comité: - de wethouder financiën - de directeur bedrijfsvoering - het afdelingshoofd middelen - de treasurer.	<p>De taak van comité is om twee keer per jaar, of zoveel vaker als de marktomstandigheden daar aanleiding toe geven, overleg te voeren over de uitvoering van het treasurybeleid. Met name over de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> · rapportages over uitvoering van het treasurybeleid in de voor- en najaarsnota; · de inhoud van de treasuryparagraaf bij de begroting en jaarrekening; · het rentebeleid; · alle voor de uitvoering van het treasurybeleid relevant geachte zaken.
De concerncontroller	<ul style="list-style-type: none"> · Het toetsen van de uitvoering van de beleidskaders in het treasurystatuut; · Het toezicht houden op het beschrijven en functioneren van de instrumenten, de administratieve organisatie en de interne controle voor de treasuryfunctie;
De directeur bedrijfsvoering en via mandaat het afdelingshoofd middelen	<ul style="list-style-type: none"> · Het bewaken van de kwaliteit en kwantiteit van het treasuryproduct; · Het bewaken van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie; · Het zorgdragen voor het implementeren van de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie;
De budgethouders	<ul style="list-style-type: none"> · Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan het de afdeling administratie en informatie; · Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.
Treasurer	<ul style="list-style-type: none"> · Het voorbereiden van beleidsvoorstellen en rapportages op treasurygebied; · Het kennis nemen van de ontwikkelingen op de financiële markten; · Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; · Het opstellen en actualiseren van de liquiditeitsprognoses;

	<ul style="list-style-type: none"> · Het aantrekken en uitzetten van gelden bij het saldo- en liquiditeitenbeheer; · Het fiatteren van de overboeking van saldi tussen bankrekeningen. · Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en doorgeven aan het team centrale administraties ;
De kassier algemene geldmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> · Het feitelijk overboeken van saldi tussen bankrekeningen. · Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; · Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens voor de financiële administratie; · Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en het controleren of deze overeenkomt met de transactie-informatie zoals verstrekt door de treasurer;
De interne controle functionaris van de afdeling Strategie en Control	<ul style="list-style-type: none"> · Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de concerncontroller;
De externe Accountant	<ul style="list-style-type: none"> · Het zorg dragen voor de controle op de naleving van de interne beheersmaatregelen die voortvloeien uit het treasurystatuut.

XVI Bevoegdheden

Artikel 16.

In onderstaande tabel staan bevoegdheden wat betreft treasury-activiteiten. weergegeven en ook de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van middelen via callgeld, deposito en spaarrekening	Treasurer	Het afdelingshoofd Middenlen
2. Het aantrekken van middelen via callgeld of kasgeld	Treasurer	Het afdelingshoofd Middelen
Bankrelatiebeheer		
3. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	College van B&W	-
4. Bankcondities en tarieven afspreken	College van B&W	-
Financiering en uitzetting		
5. Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen zoals vastgelegd in de treasuryparagraaf	Treasurer	Het afdelingshoofd Middelen
6. Het uitzetten van middelen via staatsobligaties, onderhandse geldleningen zoals vastgelegd in de treasuryparagraaf	Treasurer	Het afdelingshoofd Middelen
7. Het verstrekken van leningen aan derden op grond van de publieke taak	College van B&W	De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zijn bedenkingen kenbaar te maken alvorens het college van B&W een definitief besluit neemt.
8. Het garanderen van middelen uit hoofd van de publieke taak (op grond van verordening 212 financieel beleid en beheer en het vastgestelde beleid 'Borgtocht in Contol').	College van B&W	De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zijn bedenkingen kenbaar te maken alvorens het college van B&W een definitief besluit neemt.

XVII Informatievoorziening

Artikel 17.

Voor de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Kwartaal / Incidenteel	Budgethouder	Treasurer
2. Liquiditeitenplanning	Kwartaal	Treasurer	Treasury-comité
3. Beleidsplannen treasury in treasuryparagraaf van begroting	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in treasuryparagraaf van de jaarrekening	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
5. Voortgang onderdelen treasuryparagraaf via de voor- en najaarsrapportage	Halfjaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
6. Verantwoording n.a.v. treasuryparagraaf via het jaarverslag	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
7. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet fido	Kwartaal	Treasurer	Derden
8. Lenings- / uitzettings- / garantiebesluiten	Jaarlijks	College van B&W	Provincie

XVIII Inwerkingtreding

Artikel 18.

Dit treasurystatuut treedt in werking vanaf 1-1-2015.

2 Memorie van toelichting

In dit treasurystatuut dat gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde verordening 212 is het treasurybeleid van de gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Vervolgens geeft het bestuur in het treasurystatuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelwijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet fido. Met behulp van de limieten en richtlijnen wordt het "risicoprofiel" van de gemeente bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De treasury*paragraaf* bij de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het treasurystatuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De treasuryparagraaf in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

Artikel 2	In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente weergegeven, hieronder worden deze afzonderlijk toegelicht.
Artikel 2 lid 1	In de eerste plaats dient de treasury ervoor te zorgen dat de gemeente "duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities". De treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
Artikel 2 lid 2	De gemeente loopt de volgende financiële risico's: renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's. Het is de taak van de treasury dergelijke risico's

	tegen acceptabele condities te beperken. In de artikelen 4 tot en met 8 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
Artikel 2 lid 3	De derde doelstelling van de treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
Artikel 2 lid 4	De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's; de treasuryfunctie is immers géén winstgerichte afdeling ("profit center"). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut dient desondanks te worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.
Artikel 3 lid 1	<p>De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten voor treasury. Dit betreft de "publieke taak" waarvoor leningen en garanties dienen enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen "op grond van de publieke taak" en het uitzetten van middelen "op grond van treasury".</p> <p>De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties op grond van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: "Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak".</p> <p>Als gevolg van de wijziging van de gemeentewet waarin o.a. de dualisering is geregeld zijn de bevoegdheden tussen gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders aangepast. In de oude situatie was het afgeven van borgtocht een bevoegdheid van de gemeenteraad. Er moest altijd een raadsbesluit genomen worden om een borgtocht te kunnen af geven.</p> <p>Onder de nieuwe gemeentewet is de afgifte van borgtocht, zijnde een privaatrechtelijke rechtshandeling, een verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.</p> <p>De bevoegdheid voor het afgeven van borgtocht ligt nu bij het college. De wijze waarop e.e.a. plaatsvindt is geregeld in de gemeentewet artikel 169 lid 4. Op grond van bovenstaand artikel gaat het college pas nieuwe verplichtingen aan nadat de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college van burgemeester en wethouders te brengen. Omdat zowel onder de oude als ook de nieuwe gemeentewet een raadsprocedure dient te worden gevolgd verandert er in de praktijk weinig aan de termijn waarbinnen een besluit kan worden genomen.</p> <p>Daarnaast is in maart 2004 het gemeentelijk beleid 'Borgtocht in Control' inzake het verstrekken van garanties c.q. borgtochten vastgesteld.</p> <p>Beoordeling van de financiële positie en kredietwaardigheid op grond van het beleid 'Borgtocht in Control' van de desbetreffende partij vindt plaats door de afdeling Middelen.</p> <p>Teneinde het risico voor de gemeente te beperken is in 2014 besloten tot het invoeren van een borgstellingspremie voor nieuwe borgtochten. Zie hiervoor het afzonderlijke collegebesluit.</p>
Artikel 3 lid 2	<p>Conform de Wet fido, dienen <u>uitzettingen "op grond van treasury"</u> (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.</p> <p>In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen Ruddo wordt het begrip "prudent" nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet fido en de memorie van toelichting op de Wet fido). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn door deze bepaling <u>verboden</u>. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.</p> <p>De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen op grond van treasury te garanderen en hebben daarom géén betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of garanties op grond van de "publieke taak" van de gemeente.</p>
Artikel 3 lid 3	Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere

	gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's. Vooralsnog wordt voorgesteld geen gebruik te maken van derivaten. Afhankelijk van nader onderzoek wordt zonodig een aanvullend voorstel gedaan.
--	---

Artikel 4 lid 1	Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente; Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido (evenals in de Wet Filo) de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5% als gevolg van de invoering van het BTW-compensatiefonds) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).
Artikel 4 lid 2	Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
Artikel 4 lid 3	Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt middelen slechts te lenen c. q. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.
Artikel 4 lid 4	Een rentevisie is een toekomstverwachting over de rente- ontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie wordt daarbij gebaseerd op de rentevisie van 2 gezaghebbende financiële instellingen. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van het aantrekken van financieringen met een lange looptijd indien men een rentedaling verwacht.
Artikel 4 lid 5	Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een rentedaling op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn.
Artikel 5 lid 1	Voor de financiële instrumenten die kunnen worden gehanteerd voor uitzettingen bij treasury, geldt in de Wet fido als belangrijkste uitgangspunt dat de hoofdsom van de betreffende uitzetting aan het einde van looptijd in tact blijft. Bij alle in dit artikel genoemde producten wordt aan het einde van de looptijd ten minste de hoofdsom (bij vastrentende waarden de "nominale waarde") uitgekeerd. Bij het uitzetten van gelden op rekening courant, spaarrekening, daggeld of deposito's worden géén koersrisico's gelopen. Het kan bij dergelijke producten echter voorkomen dat de opnamemogelijkheden beperkt zijn (in het bijzonder bij deposito's en soms bij een spaarrekening). Bij tussentijdse verkoop van obligaties koersrisico's worden gelopen. Wanneer obligaties tot het einde van hun looptijd worden aangehouden zal minimaal de nominale waarde en de vooraf overeengekomen (minimale) rente worden uitgekeerd. Voorgesteld wordt echter om garantieproducten zoals commercial papers, certificates of deposit en medium term notes niet te gebruiken. Voor uitzettingen op grond van de publieke taak worden in tegenstelling tot de treasury-functie van de gemeente in dit treasurystatuut geen richtlijnen voor producten opgenomen. Van belang is bij uitzettingen op grond van de publieke taak dat de gemeenteraad een afzonderlijk besluit neemt. Volgens het bestaande beleid behoren hiertoe de uitzettingen in de vorm van aandelen bijv. de Bank Nederlandse Gemeenten.
Artikel 5 lid 2	Koersrisico's kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Als de organisatie in bijvoorbeeld een obligatie heeft belegd maar – wegens wijziging in de liquiditeitenplanning - voor de afloopdatum deze obligatie moet verkopen, dan wordt niet 100% van de hoofdsom terugbetaald, maar de actuele waarde van de uitzetting afhankelijk van de rente en resterende looptijd. Om deze koersrisico's zoveel mogelijk te beperken stemt de gemeente de looptijd van de uitzetting af op de liquiditeitenplanning.

Artikel 6 lid 1a.	<p>Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de gemeente middelen kan uitzetten/beleggen.</p> <p>Een solvabiliteitsratio van 0% (ofwel een "solvabiliteitsvrije status") is een status die door een bancaire toezichthouder in een EER-lidstaat (bijv. De Nederlandsche Bank) wordt toegekend aan het schuld papier van een instelling. Deze status houdt in dat een bank voor desbetreffend papier geen reserves (0%) hoeft aan te houden en wordt onder meer toegekend aan papier uitgegeven of gegarandeerd door (centrale) overheden. Het is de gemeente dus toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden</p> <p>Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt toegekend door gerenommeerde rating "agencies" als Standard & Poor's, Moody's en Fitch IBCA. De hoogste kredietwaardigheid wordt bij Standard & Poor's en Fitch IBCA weergegeven met AAA, gevolgd door AA en A. Moody's kwalificeert van hoog naar laag Aaa, Aa en A. Daarnaast kent men kwalificaties met letters B, C en D. Een A-rating staat voor "zeer kredietwaardig"</p>
Artikel 6 lid 1b.	<p>Kredietrisico's kunnen worden verminderd door spreiding aan te brengen in de uitzettingen. In verband met de complexiteit van het beoordelen en het volgen van de kredietwaardigheid van een financiële instelling dienen middelen alleen worden uitgezet bij instellingen met minimaal een AA-rating of hoger.</p> <p>Overigens betreft het hier specifiek de <i>geldnemer die</i> niet noodzakelijk overeenkomt met de instelling waar het betreffende product in portefeuille wordt gehouden (bij het kopen van een staatsobligatie via een bank is de Nederlandse Staat de geldnemer en niet de betreffende bank).</p>
Artikel 6 lid 2	De Wet fido stelt geen eisen aan de kwaliteit van de debiteuren bij het verstrekken van leningen of garanties aan derden bij de publieke taak. Dit is echter wel geregeld in het vastgestelde gemeentelijk beleid "Borgtocht in control".
Artikel 7	<p>Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente middelen voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de middelen (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.</p> <p>Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitsplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Teneinde aansluiting te zoeken op de meerjarige investeringsplanning van de gemeente is gekozen een liquiditeitsplanning met een periode van 4 jaar op te stellen.</p> <p>In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitsplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen.</p>
Artikel 8	Dit betreft een ongewijzigde voortzetting van het beleid binnen de gemeente.
Artikel 9 lid 1	Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido (zie ook memorie van toelichting op de Wet fido) nadrukkelijk niet toegestaan.
Artikel 9 lid 2	Teneinde de renteresultaten te optimaliseren wordt zoveel mogelijk intern gefinancierd.
Artikel 9 lid 3	Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld.
Artikel 9 lid 4	Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisie's, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een objectief beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten.
Artikel 10	Uitzetting betreft het uitzetten van middelen (op grond van treasury) voor een periode langer dan één jaar. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 3 tot en met 8) is gedefinieerd op welke wijze de gemeente het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt. In dit artikel worden aanvullende richtlijnen voor uitzettingen geformuleerd.
Artikel 10 lid 2	Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van uitzettingen te waarborgen, voor bijv. het effectieve rendement, de hoogte van transactiekosten etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een objectief beeld heeft van de actu-

	ele gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.
Artikel 11 lid 1	Op het gebied van relatiebeheer beoogt de treasury het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling minimaal eens in de 4 jaar plaats moet hebben.
Artikel 11 lid 3	Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de "tegenpartijen". De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Teneinde dit te ondervangen stelt de gemeente als eis dat tussenpersonen onder toezicht van de Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.
Artikel 12 lid 1	Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (c.q. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.
Artikel 12 lid 2	Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat de kosten van het overboeken van middelen tussen verschillende banken worden vermeden.
Artikel 13 lid 1	Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt, opgenomen in een rentecompensatiecircuit. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samen gevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.
Artikel 13 lid 3	In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financierings-instrumenten benoemd. De term <i>daggeld</i> (ook wel callgeld genoemd) staat voor opgenomen of uitgezette middelen voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. <i>Kasgeldleningen</i> zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 2 jaar) en tegen een vooraf overeengekomen rentepercentage. <i>Kredietlimiet op de rekening courant</i> betreft de mogelijkheid debet ("rood") te staan op de rekening courant tegen de volgende vooraf overeengekomen condities zoals: vroegtijdige opgave van de behoefte aan financieringsmiddelen door de gemeente aan de BNG, gunstiger rentetarief, maximale limiet gebaseerd op de kasgeldlimiet.
Artikel 14	Bij de treasuryfunctie zijn meerdere personen en organen betrokken. Het treasurystatuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Voor de omvang en de aard van de transacties en de hiermee samenhangende risico's, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een eenduidige functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties.
Artikel 15	De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de treasuryactiviteiten zijn in artikel 15 respectievelijk artikel 16 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.
Artikel 16	De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het bestuur van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasurybeheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.
Artikel 17	De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: <i>operationele informatie</i> (punt 1 en 2), <i>beleidsmatige informatie</i> (punt 3) en <i>verantwoordingsinformatie</i> (punt 4, 5 en 6). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste succesfactoren voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente.
Artikel 17 pt. 1	Afdelingen dienen "incidenteel" informatie te verschaffen in een zo vroeg mogelijk stadium waarin zich significante wijzigingen aandienen in hun verwachtingen over tijdstip

of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).